

3.1. Međunarodne novčarske institucije

3.1.1. Odnosi Republike Hrvatske s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF-om)

Financijske transakcije

Kao fiskalni agent Republike Hrvatske i depozitar Međunarodnog monetarnog fonda, Hrvatska narodna banka vodi depozitne račune Međunarodnog monetarnog fonda te uredno podmiruje obveze koje proizlaze iz aranžmana koje je Republika Hrvatska sklopila s MMF-om: Olakšice za pretvorbu gospodarskog sustava (Systemic Transformation Facility - STF; odobrena 1994. u iznosu od 130,80 milijuna specijalnih prava vučenja (u nastavku: SPV)), Stand-by aranžmana (odobren 1994. u iznosu od 65,40 milijuna SPV-a) i Proširenog aranžmana (Extended Fund Facility - EFF; odobren 1997. u iznosu od 353,16 milijuna SPV-a). Tijekom 1999. godine na ime kamata za sva tri aranžmana plaćeno je 6,33 milijuna SPV-a; a na ime glavnice Stand-by i STF aranžmana plaćeno je ukupno 22,89 milijuna SPV-a, s tim da je Stand-by aranžman u cijelosti otplaćen. Kao članica Odjela specijalnih prava vučenja (pri MMF-u) Hrvatska je uredno servisirala i obveze koje proizlaze iz sukcesijom naslijeđenih obveza vezanih uz alokaciju specijalnih prava vučenja. Tijekom 1999. po toj je osnovi plaćeno 1,53 milijuna SPV-a.

U sklopu napora šire međunarodne zajednice da organizira pružanje pomoći najsiromašnijim i jako zaduženim zemljama putem Inicijative za pomoć jako zaduženim zemljama (tzv. HIPC inicijativa) i uz nju vezane Olakšice MMF-a za restrukturiranje privreda zemalja s niskim dohotkom (Enhanced Structural Adjustment Facility - ESAF), i Republika Hrvatska daje svoj prilog financiranju navedene Inicijative. Na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 7. listopada 1999., doprinos Republike Hrvatske sastoji se od pružanja beskamatnog zajma u iznosu od 519.161 SPV-a, tj. ukupne vrijednosti sredstava izdvojenih na ime Republike Hrvatske na posebnom, tzv. SCA-2 računu. Sredstva na tom računu, koji je MMF osnovao namjenski, radi financiranja HIPC inicijative, prethodno su prikupljena od država članica koje su plaćale povećane pristojbe i naknade na financijske olakšice.

Tablica III.1. Stanje na dan 31.12. 1999.

RAČUN OPĆIH SREDSTAVA	SPV ³ (milijuna)	% kvote
Kvota	365,1	100
Depoziti MMF-a	508,18	139,19
ODJEL SPECIJALNIH PRAVA VUČENJA	SPV (milijuna)	% net.kum.al.
Neto kumulativna alokacija	44,21	100
Depoziti Hrvatske	138,06	312,3
OBVEZE PODMIRENE U 1999. GODINI	SPV (milijuna)	-
Otplata glavnice po Stand-by aranžmanu	6,54	-
Otplata glavnice po STF aranžmanu	16,35	-
Otplata kamata po svim aranžmanima	6,33	-
Trošak po EFF aranžmanu	0,81	-
Pristojba za članstvo u Odjelu SPV	0,01	-
Troškovi neto kumulativne alokacije	1,53	-

SPV = specijalna prava vučenja

Od primitka Republike Hrvatske u članstvo MMF-a, sve obveze prema MMF-u podmiruju se redovito o dospijeću, u skladu s vrijedećim pravnim propisima.

Republika Hrvatska je u 1998. godini, na temelju Rezolucije Odbora guvernera MMF-a o povećanju kvote država članica - Jedanaesta opća revizija (Rezolucija br. 53-2.), stekla pravo povećati svoju kvotu u MMF-u za dodatnih 103,5 milijuna SPV-a. Zakonski preduvjet za upis povećane kvote ispunjen je donošenjem Uredbe o prihvaćanju povećanja kvote Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu (NN, br. 163/98.). Povećanje kvote stupilo je na snagu 10. veljače 1999., a realizacijom povećanja kvote na temelju Jedanaeste opće revizije, nova kvota Republike Hrvatske u MMF-u iznosi 365,1 milijun SPV-a.

Ostali oblici suradnje

U posljednjih nekoliko godina MMF poduzima niz poteza u cilju povećanja prepoznatljivosti vlastitih aktivnosti, kao i transparentnosti država članica. Među zemljama koje su se dobrovoljno uključile u projekte koje je pokrenuo MMF, nalazi se i Republika Hrvatska.

S tim u vezi, Republika Hrvatska pristupila je proteklih godina projektu Posebnog standarda statističkog izvješćivanja (engl. Special Data Dissemination Standard - SDDS), te objavljivanju sažetka godišnjeg izvješća MMF-a o Republici Hrvatskoj (engl. Public Information Notice - PIN). Nakon što je u 1999. godini MMF započeo objavljivati kompletna izvješća o gospodarstvu država članica, sačinjena na temelju konzultacija vezanih uz članak IV. Statuta MMF-a, Republika Hrvatska se dobrovoljno uključila i u taj projekt. Slijedom toga, nakon što je Izvršni odbor MMF-a prihvatio godišnje izvješće Izaslanstva MMF-a o Republici Hrvatskoj za 1999. godinu, to je izvješće javno objavljeno početkom 2000. godine.

U sklopu aktivnosti koje poduzima radi postizanja transparentnosti, MMF je u 1999. godini donio Kodeks o transparentnosti monetarne i financijske politike. Kodeks je skup preporuka središnjim bankama i financijskim institucijama, koje se ponajprije odnose na javnost rada tih institucija u provođenju monetarne i financijske politike. Predstavnici Hrvatske narodne banke aktivno sudjeluju u pripremi uputa za primjenu Kodeksa.

Tijekom 1999. godine Hrvatska je nastavila održavati i redovite kontakte sa stručnjacima MMF-a. U tom su smislu u Hrvatskoj boravila tri izaslanstva MMF-a, predvođena novoimenovanim voditeljem Izaslanstva za Hrvatsku. Uz redovite godišnje konzultacije, koje se odvijaju prema članku IV. Statuta MMF-a, posjeti Izaslanstva bili su vezani i uz pregovore o mogućem novom financijskom aranžmanu između Republike Hrvatske i MMF-a, kao i uz konzultacije glede makroekonomske politike.

Također, u višednevnom posjetu Hrvatskoj u lipnju 1999. godine boravio je i izvršni direktor Konstitucije MMF-a koja zastupa interese Hrvatske u organima odlučivanja MMF-a.

U cilju unapređivanja sustava računovodstva središnje banke, sustava nadzora nad poslovnim bankama, statistike platne bilance, te upravljanja međunarodnim pričuvama

MMF je pružio dodatnu tehničku pomoć tijekom višekratnih posjeta stranih stručnjaka za navedena područja.

Redovito sudjelovanje Hrvatske u radu organa upravljanja MMF-a (Konstituce, Pripremnog odbora i Odbora guvernera) nastavljeno je i u 1999. godini. Predstavnici Hrvatske narodne banke sudjelovali su i u radu Godišnje skupštine Odbora guvernera Međunarodnog monetarnog fonda u Washingtonu, gdje je ostvaren niz uspješnih susreta s predstavnicima međunarodnih financijskih institucija, poslovnih banaka te investicijskih kuća.

Uz to, guverner HNB-a je u veljači 1999. sudjelovao na konferenciji MMF-a u Washingtonu "Desetljeće tranzicije: dostignuća i izazovi" (A Decade of Transition: Achievements and Challenges).

3.2. Odnosi Republike Hrvatske s međunarodnim razvojnim bankama

Grupacija Svjetska banka (IBRD, IFC, IDA, MIGA), Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Međuamerička banka za razvoj (IDB)

a) U skladu sa Zakonom o prihvaćanju članstva Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim financijskim organizacijama na temelju sukcesije (NN, br. 89/92.), Zakonom o prihvaćanju članstva Republike Hrvatske u Europskoj banci za obnovu i razvoj (NN, br. 25/93.) te Zakonom o prihvaćanju članstva Republike Hrvatske u Međuameričkoj banci za razvoj (NN, br. 94/93.) Hrvatska narodna banka obavlja funkciju depozitara, tj. vodi sve depozitne račune u vlasništvu navedenih međunarodnih financijskih organizacija, a u ime i za račun tih financijskih institucija, te obavlja financijske transakcije s tim organizacijama kao platni agent države - Republike Hrvatske. Tijekom 1999. godine preko Hrvatske narodne banke redovito su uplaćivane dionice za koje je Republika Hrvatske preuzela obvezu upisa, a prema planovima otplate koje su utvrdile pojedine međunarodne financijske institucije.

Tablica III.2. Uplate izvršene u 1999. po osnovi članstva Republike Hrvatske u međunarodnim financijskim organizacijama

Naziv	Iznos uplate u valuti		Stanje mjenica izdanih od strane Ministarstva financija (Promissory Notes)
1. EBRD	EUR	1.365.334,00	EUR 1.215.666,67
2. IDB	a) HRK	1.476.847,58	USD 651.426,00 (Redovni kapital-Ordinary Capital)
	b) DEM	27.500,00	DEM 2.388.576,00 (Fond za specijalne operacije-FSO)
3. IBRD			HRK 73.555.334,73
4. IDA			HRK 437.666,65
5. MIGA			USD 202.334,00

b) Korištenje i otplata kredita na temelju Ugovora o zajmu za prilagodbu financijskog sektora i poduzeća (EFSAL), potpisanog 4. lipnja 1997. između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu od 160 milijuna američkih dolara (Međunarodni ugovori objavljeni u "Narodnim novinama", br. 17. od 22. listopada 1997.), vrši se preko posebnog računa otvorenog kod Hrvatske narodne banke.

c) Predstavnici Hrvatske narodne banke aktivno su sudjelovali u radu organa upravljanja međunarodnih financijskih institucija - Svjetske banke i njezinih afilijacija (IBRD, IFC, IDA, MIGA), Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD), te Međuameričke banke za razvoj (IDB), kao i u radu pojedinih izaslanstava tih institucija. U srpnju 1999. godine u nastupnom posjetu Republici Hrvatskoj, u sklopu kojeg je posjetio i Hrvatsku narodnu banku, bio je novi direktor Konstitucije EBRD-a u kojoj se nalazi i Hrvatska.

U skladu s općim razvojem automatizacije i informatičke tehnologije, u HNB-u (u Sektoru za odnose s inozemstvom i u Informacijsko-knjižničnom odjelu Sektora za istraživanja i statistiku) u lipnju 1999. instaliran je tzv. BOLD (Board On-Line Documents) - softver za korištenje *on-line* baze podataka EBRD-a. Softver omogućava pristup svim dokumentima EBRD-a u njegovoj bazi podataka, pretraživanje baze i elektroničku komunikaciju među korisnicima, što uvelike smanjuje troškove tiskanja i distribucije dokumenata.

U redovnom poslovanju s međunarodnim financijskim institucijama, Hrvatska narodna banka surađuje s Vladom Republike Hrvatske, Ministarstvom financija te ostalim organima državne uprave.

3.3. Odnosi Hrvatske narodne banke s Bankom za međunarodne namire (BIS)

Hrvatska narodna banka je u 1999. godini nastavila suradnju s Bankom za međunarodne namire, nakon što je u njezino punopravno članstvo primljena sredinom 1997. Međutim, pitanje sukcesije dionica, kao i depozita i zlata bivše Narodne banke Jugoslavije još nije riješeno zbog nedostatka suradnje s jugoslavenske strane.

Guverner Hrvatske narodne banke bio je nazočan redovnim mjesečnim sastancima, kao i Godišnjoj skupštini, gdje je ostvario niz značajnih kontakata s visokim dužnosnicima BIS-a i središnjih banaka članica BIS-a.

Na Izvanrednoj skupštini BIS-a održanoj u studenome 1999. godine, a u radu koje su sudjelovali i predstavnici HNB-a, izglasane su izmjene Statuta kojima se smanjuje propisani minimalni broj godišnjih sastanaka Odbora guvernera, osigurava izuzeće BIS-ove imovine i sredstava od prisilnog izvršenja naplate, te se proširuju definicije države i središnje banke. Definicija središnje banke proširena je kako bi se omogućilo primanje Europske središnje banke u BIS.

Hrvatska narodna banka sudjelovala je u aktivnostima Banke za međunarodne namire vezane uz koordinaciju tehničke pomoći središnjih banaka Skupine G-10 središnjim bankama država Srednje i Istočne Europe. U tom smislu, ostvareno je više bilateralnih kontakata, u kojima su načelno dogovoreni različiti oblici pružanja tehničke pomoći.

Također, predstavnici Hrvatske narodne banke su u 1999. godini sudjelovali u radu regionalnih skupina Bazelskog odbora za superviziju banaka i Odbora za platni sustav i namiru.

3.4. Suradnja Hrvatske narodne banke s drugim međunarodnim institucijama

Hrvatska narodna banka je i tijekom 1999. godine sudjelovala u radu Vladine međuresorske radne skupine za pristupanje Republike Hrvatske u članstvo Svjetske trgovinske organizacije (World Trade Organization), i to u dijelu koji se odnosi na pitanja vezana uz bankarski i devizni sustav te makroekonomsku politiku. Međutim, valja istaknuti da je prilagodba zakona i drugih propisa Republike Hrvatske s toga područja načelima Svjetske trgovinske organizacije (načelo nediskriminacije, načelo najpovlaštenije nacije - tzv. MFN klauzula) uvelike već prethodno obavljena. Završetak pregovora očekuje se tijekom 2000. godine.

Hrvatska narodna banka surađivala je i s drugim međunarodnim financijskim institucijama. U Hrvatskoj su u kraćim posjetima i ove godine boravili predstavnici Japanskog centra za međunarodne financije (JCIF), kao i Instituta za međunarodne financije (IIF). Cilj tih posjeta bio je upoznavanje sa stanjem u hrvatskom gospodarstvu i izrada adekvatnog izvješća.

3.5. Međunarodni platni promet i odnosi s inozemnim bankama

3.5.1. Platni promet s inozemstvom

Tijekom 1999. godine poslovi platnog prometa s inozemstvom kontinuirano su se povećavali ubrzanom dinamikom. S tim u vezi, svakodnevno su izvršavani nalozi za plaćanje u inozemstvo za vlastite potrebe i po nalogu Ministarstva financija Republike Hrvatske (nostro i loro doznake). Priljevi Hrvatske narodne banke iz inozemstva (loro doznake) ostvareni su na temelju prodaje kovanica i prigodnog novca.

Republika Hrvatska je radi uvođenja eura kao zajedničke valute država članica Europske unije izvršila konsolidaciju postojećih tekućih računa Hrvatske narodne banke u inozemstvu. Na temelju Odluke Komisije za međunarodne pričuve zatvoreni su paralelni računi u nacionalnim valutama država članica europske Ekonomske i monetarne unije kod banaka kod kojih je otvoren račun u eurima (računi u njemačkim markama i račun u belgijskim francima). Hrvatska narodna banka ima ukupno 19 tekućih računa otvorenih u inozemstvu, i to: osam računa u eurima, pet računa u američkim dolarima, te po jedan račun u austrijskim šilinzima, francuskim francima, talijanskim lirama, japanskim jenima,

švicarskim francima i britanskim funtama. Ujedno su zatvoreni tekući računi u švedskim krunama, danskim krunama, norveškim krunama i kanadskim dolarima.

Stručne službe Hrvatske narodne banke izvršile su tijekom 1999. godine analizu ponuda središnjih i komercijalnih banaka na temelju kojih su otvoreni računi za čuvanje vrijednosnica – tzv. custody računi kod središnjih banaka, komercijalnih banaka, te međunarodne depozitarne institucije Clearstream Banking, Luxembourg, čime je omogućeno efikasnije i sigurnije ulaganje međunarodnih pričuva u inozemne vrijednosne papire. Hrvatska narodna banka ima otvorenih šest računa za čuvanje vrijednosnica u četiri zemlje.

Pripreme za ulazak u novo tisućljeće bile su veliki izazov glede problema i teškoća koje su mogle nastati prilikom korištenja računalne i komunikacijske opreme, programa, podataka i dokumenata. SWIFT je već početkom 1998. godine donio program priprema za 2000. godinu, u sklopu kojega su korisnici u utvrđenim rokovima bili obvezni izvršiti testiranje cijelog paketa. Hrvatska narodna banka uspješno je testirala navedeni program.

U okviru priprema unutar Hrvatske narodne banke vezanih uz prevladavanje "problema 2000." (problema Y2K), izrađen je prijedlog "Interne procedure - Pričuvni plan HNB-a za Y2K", u kojem je, u slučaju nemogućnosti uspostavljanja veze sa SWIFT-om u prijelaznom kritičnom razdoblju, detaljno razrađen postupak slanja, odnosno primanja međunarodnih financijskih poruka putem poštanskih pošiljki, teleksa ili telefaksa.

Radi sigurnosnih razloga testirani su svi telegrafski ključevi s domaćim i inozemnim bankama (40 telegrafskih ključeva s bankama iz 12 zemalja), pri čemu su mnogi zamijenjeni novima. Ujedno su ažurirane Liste ovlaštenih potpisnika navedenih banaka.

Hrvatska se narodna banka koristi SWIFT-ovom mrežom i IBM-ovim operativnim sustavom MERVA/2 OS2 za obavljanje transakcija s inozemstvom. S obzirom da je u međuvremenu između IBM-a i SWIFT-a sklopljen ugovor o ukidanju MERVA/2 OS2 proizvoda i prijelazu na SWIFT Alliance proizvod, Sektor za odnose s inozemstvom započeo je pripreme glede zamjene postojeće programske podrške novom. Kako je krajnji rok za zamjenu siječanj 2001. godine, u suradnji s ostalim sektorima u Hrvatskoj narodnoj banci dogovorena je interna procedura vezana uz nabavu potrebnog hardvera i softvera, te su izrađene svi stručni prijedlozi za uvođenje novoga operativnog sustava.

3.5.2. Odnosi s inozemnim bankama

Zbog poremećaja na svjetskim financijskim tržištima, a osobito u Rusiji i u tranzicijskim zemljama, te stalnim političkim pritiscima na gospodarstva određenih zemalja i regija, Direkcija za međunarodni platni promet i odnose s inozemnim bankama pojačala je aktivnosti praćenja gospodarskih i financijskih kretanja u pojedinim državama i regijama. Poseban je naglasak stavljen na analizu bankarskih sustava, stupanj povezanosti država, odnosno regija s Republikom Hrvatskom, te posebno s hrvatskim bankama i institucijama s ciljem efikasnog uključivanja hrvatskih banaka u svjetske financijske tokove. U okviru navedenoga, redovito su praćeni boniteti, tj. kreditna sposobnost država i banaka kao i ostalih institucija, i to za potrebe Hrvatske narodne banke, Vlade Republike Hrvatske te za posebne potrebe domaćih banaka. Ovaj opsežan i zahtjevan posao praćenja rizika i kreditne sposobnosti država i banaka (risk management) dijelimo u tri stupnja prioriteta.

Skupini prvog stupnja prioriteta pripadaju države i banke (komercijalne i investicijske) u koje Hrvatska narodna banka plasira međunarodne pričuve (12 država i 50 banaka). Predstavnici Sektora za odnose s inozemstvom članovi su Komisije za međunarodne pričuve, u radu koje aktivno sudjeluju te predlažu Popis država, banaka i investicijskih banaka u koje Hrvatska narodna banka može plasirati međunarodne pričuve.

Skupini drugog stupnja prioriteta pripadaju države i banke kod kojih domaće banke drže dio svojih obveznih pričuva prema Odluci o obveznoj rezervi banaka i štedionica. Uz to, u tu skupinu ubrajamo države i njihove institucije s kojima Republika Hrvatska ima dobre susjedske i poslovne odnose (npr. Bosna i Hercegovina, Slovenija, Makedonija, tranzicijske zemlje, države članice CEFTA-e i sl.), te također, države s kojima Republika Hrvatska želi gospodarski i politički regulirati odnose (npr. SR Jugoslavija, tj. Crna Gora).

U skupinu trećeg stupnja prioriteta praćenja boniteta ubrajaju se države i banke koje prati Hrvatska narodna banka za svoje potrebe ili na zahtjev Vlade Republike Hrvatske i njezinih ministarstava, Hrvatskog državnog sabora i njegovih odbora: Odbora za financije i državni proračun i Odbora za gospodarstvo, kao i za potrebe suradnje s HBOR-om. Za redovito praćenje bonitetnih izvješća o državama i bankama koriste se podaci iz više izvora: dnevna i mjesečna izvješća međunarodno priznatih agencija za ocjenu kreditnog rizika (Fitch IBCA, Moody's, Standard & Poor's, Dun & Bradstreet), kao i iz ostalih relevantnih izvora (financijska izvješća inozemnih banaka, dnevni tisak, informacije do kojih se dolazi preko Interneta, interni arhiv, interni podaci Sektora za odnose s inozemstvom i arhiv Hrvatske narodne banke, podaci ministarstava i agencija).

Bankarska kriza u Republici Hrvatskoj, od imenovanja privremenih upravitelja pa sve do pokretanja stečajnih postupaka, pokrenula je čitav niz upita inozemnih središnjih i komercijalnih banaka, slijedom kojih je intenzivirana i redovito održavana korespondencija s njima.

Direkcija je redovito pratila rad Međunarodne trgovačke komore u Parizu kao i promjene u međunarodnim standardima (ISO standardi), na temelju kojih je izradila dopune Uputa o upotrebi slovnih kratica i brojčanih oznaka za zemlje i novčane jedinice u platnom prometu s inozemstvom. Sve promjene i dopune u 1999. godini objavljene su u "Narodnim novinama" (ISO 4217 - Popis novčanih jedinica i drugih platnih sredstava i njihovih oznaka, te ISO 3166 - Popis zemalja i njihovih oznaka).

Zbog povećanog opsega lažnog predstavljanja i brojnih pokušaja prijevara te neovlaštenog iznošenja novca iz Republike Hrvatske pojačane su aktivnosti na pravodobnom i redovitom informiranju inozemstva, a radi zaštite ugleda Republike Hrvatske. Vezano uz ta pitanja usko se surađivalo s Uredom za sprječavanje pranja novca pri Ministarstvu financija, kao i s inozemnim korespondentnim bankama.

S obzirom na stalne promjene u bankarskom sustavu Federacije Bosne i Hercegovine, a vezano uz brojne upite i velik interes komitenata hrvatskih poslovnih banaka, redovito su održavani kontakti s Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Centralnom bankom Bosne i Hercegovine, a dobiveni podaci (popisi ovlaštenih banaka,

boniteti i izvješća o poslovanju banaka, promjene vezane uz udruživanje banaka i dr.) distribuirani su hrvatskim bankama ovlaštenim za rad s inozemstvom.

Tijekom 1999. godine organizirano je više od 140 sastanaka s predstavnicima inozemnih banaka (središnjih i komercijalnih), investicijskih fondova, inozemnih veleposlanstava te drugih financijskih institucija, kao i domaćih banaka i institucija. Proces privatizacije domaćih banaka i javnih poduzeća izazvao je velik interes stranih investitora i ostalih posrednika za sadašnju makroekonomsku, gospodarsku i političku situaciju, kao i za prognoze razvoja gospodarstva Republike Hrvatske u 2000. godini. Za potrebe organizacije sastanaka izrađivane su informacije o poslovanju inozemnih banaka i financijskih institucija, koje uključuju opće podatke o inozemnoj banci, odnosno financijskoj instituciji (vlasništvo, pravni status), korespondentske i kontokorentne odnose s Hrvatskom narodnom bankom, kreditne odnose inozemne banke, odnosno financijske institucije, s hrvatskim poslovnim bankama i institucijama te analizu financijskih izvješća banaka, odnosno financijskih institucija.

Specifične aktivnosti Sektora za odnose s inozemstvom bile su vezane uz sudjelovanje u radu više međudržavnih komisija i odbora pri Ministarstvu gospodarstva, Ministarstvu financija, Vladi Uredu za europske integracije, Hrvatskoj gospodarskoj komori i drugim tijelima državne uprave osnovanim radi unapređenja suradnje s državama članicama Europske unije, kao i tranzicijskim zemljama (Rumunjska, Slovačka, Češka, Bugarska, Rusija). Posebno treba naglasiti sudjelovanje u radu predstavnika Sektora za odnose s inozemstvom, kao redovitih članova, u Hrvatskom odboru za računovodstvene standarde, Međunarodnoj trgovačkoj komori u Parizu (International Chamber of Commerce, ICC), Međuministarskom vijeću za osiguranje izvoza pri Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (zaduženog za promicanje i osiguranje hrvatskog izvoza) te u Upravnom odboru Zavoda za platni promet.

Sektor za odnose s inozemstvom bio je osobito aktivan u radu raznih odbora i stručnih skupina koji su se bavili pitanjima sukcesije prava i obveza bivše SFRJ kao i zaostalih pitanja reprograma inozemnog duga (tzv. Pariški i Londonski klub). Iz paketa Pariškog kluba Republika Hrvatska je do sada potpisala bilateralne sporazume s 14 zemalja, osim s Italijom, s kojom se još usuglašavaju podaci. Usprkos činjenici da je Republika Hrvatska pravni sljednik u postupku sukcesije, Hrvatska narodna banka sudjeluje kao stručno tijelo u izradi materijala, podataka i prijedloga, osobito kod zaostalih pitanja reprograma inozemnog duga, potraživanja od Ruske Federacije zbog nepodmirenog salda na klirinškom računu bivše Narodne banke Jugoslavije, pohranjenog zlata i deviza kod BIS-a, deviznih pričuva bivše Narodne banke Jugoslavije na računima u inozemstvu kao i svih pojedinačnih neriješenih slučajeva sukcesije gdje domaće banke imaju potraživanja ili dugovanja prema bivšoj SFRJ.

U skladu sa Zakonom o načinu likvidacije poslovanja Glavne filijale Jugobanke, d.d., Beograd, Vlada Republike Hrvatske u svibnju 1999. godine imenovala je Radnu skupinu za razrješenje dužničko-vjerovničkih odnosa likvidiranih filijala Jugobanke, d.d., Beograd. Radna je skupina osnovana s primarnim ciljem utvrđivanja odnosa filijala prema centrali Jugobanke, d.d., Beograd, Narodnoj banci Jugoslavije, JUBMES-u i pravnim osobama sa sjedištem izvan Republike Hrvatske, a unutar bivše SFRJ. Jedan od nositelja zadataka bila je i Hrvatska narodna banka, tako da su predstavnici Direkcije bili izravno uključeni u rad Radne skupine. U suradnji sa Sektorom nadzora i kontrole, Direkcijom

pravnih poslova i Direkcijom za statistiku provedena su razna istraživanja i izrađeni prijedlozi rješenja pojedinih spornih pitanja vezanih uz Jugobanku, d.d., Beograd, za koja je u sklopu Radne skupine bila zadužena Hrvatska narodna banka.

Redovito su dostavljane publikacije Hrvatske narodne banke (Bilteni, Godišnja izvješća i sl.) na više od 200 adresa u 50 zemalja širom svijeta.